

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2019

aruandeaasta lõpp: 31.12.2019

nimi: mittetulundusühing Eesti Muuseumiühing

registrikood: 80101525

tänava/talu nimi, Muuseumi tee 2

maja ja korteri number:

linn: Tartu linn, Tartu linn

vald: Tartu linn

maakond: Tartu maakond

postisihnumber: 51014

e-posti address: emy@muuseum.ee

veebilehe address: www.muuseum.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	11
Bilanss	11
Tulemiaruanne	12
Rahavoogude aruanne	13
Netovara muutuste aruanne	14
Raamatupidamise aastaaruande lisad	15
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	15
Lisa 2 Raha	17
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksud	17
Lisa 4 Võlad ja ettemaksud	17
Lisa 5 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	18
Lisa 6 Liikmetelt saadud tasud	19
Lisa 7 Annetused ja toetused	20
Lisa 8 Tulu ettevõtlusest	20
Lisa 9 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	20
Lisa 10 Mitmesugused tegevuskulud	21
Lisa 11 Tööjõukulud	21
Lisa 12 Seotud osapooled	21
Aruande allkirjad	22

MTÜ EESTI MUUSEUMIÜHING TEGEVUSARUANNE 2019. AASTAL

Eesti Muuseumiühing (edaspidi EMÜ) viis 2019. aastal jooksul läbi enamiku kavandatud tegevusi lähtuvalt tegevuskavast ja arengukavaga seatud eesmärkidest. Aasta suursündmusteks olid Muuseumiöö 2019 ja Eesti Rahva Muuseumis toimunud rahvusvaheline NEMO aastakonverents.

1. Liikmeskond

EMÜ liikmete arv aastal 2019 on 421. Vastu võtsime 36 uut liiget. Võrreldes eelmise aastaga, mil oli 385 liiget, ei ole liikmete väljaarvamisi toimunud. EMÜ liikmeks astumist hoogustasid koguhoidjate ühenduse loomine ja nii Muuseum 3.0 kui ka NEMO koolitusstipendiumide taotlusvõimalused.

Liikmeskonna registrit on pidanud koordinaator Jelena Tšekulajeva. Juhatusest on tema tegevust toetanud eelkõige Kaarel Antons. Liikmekaarte tellis Dagmar Ingi.

Liikmeskonna küsimus on üks võtmeteema organisatsiooni arendamisel ka edaspidi, kuna väga oluline on kaasata tegevusse aktiivseid muuseumitöötajaid, kes on huvitatud EMÜ tegevustesse panustamisest ja toovad kaasa värskeid ideid. Eesmärgiks on liikmeskonna korrastamine ja 2020. aasta algusesse on planeeritud ka nende liikmete, kel on liikmemaks tasumata, välja arvamine. Liikmete arvu kontrolli all hoidmine on ka oluline, et üldkogu oleks teovõimeline ja saaksime kokku kvoorumi.

Oluline on, et EMÜ juurde on hakanud koonduma ka erinevate valdkondade juhtgrupid.

Aastal 2018 alustas juhatuse liikme Kaie Jeeseri eestvedamisel tegevust **koguhoidjate ühendus**. Ühenduse eesmärk on koondada Eesti muuseumide (pea)varahoidjaid, koguhoidjaid ja teisi kogudega tegelevaid töötajaid, pakkudes neile võimalusi erialaseks arenguks. Koguhoidjate ühenduse tegevuse üheks väljundiks on **veebipõhise aktiivselt uueneva koguhoidja käsiraamatu loomine**.

2019. aasta lõpus lisandus ka **turundusjuhtide rakuke**, kelle tegevuse eesmärgiks on **Muuseumide ühiskaardi juurutamine Eestis** analoogiliselt Soome Museokorttile.

Soovime EMÜ alla koondada ka teisi erialasid nagu muuseumipedagoogid, näituste projektijuhid jne, sest ühiselt suudame rohkem.

2. Juhtimine

Vastavalt EMÜ põhikirjale valitakse üldkoosolekul ühingu tegevust juhtiv 7-liikmeline juhatuse, mille ülesandeks on koordineerida EMÜ tööd. 13. aprillil 2018 toimunud täiskogul valiti nii juhatuse kui ka revisjonikomisjoni liikmed järgnevas kolmeks aastaks.

Juhatuse liikmed on: SA Eesti Spordi- ja Olümpiamuuseumi peavarahoidja **Kaarel Antons**, SA Eesti Vabaõhumuuseumi näituseosakonna juhataja **Dagmar Ingi**, Tartu Linnamuuseumi peavarahoidja **Kaie Jeaser**, SA Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid turundus- ja kommunikatsioonijuht **Maarja Kõuts**, SA Eesti Ajaloomuuseumi arendusjuht **Inge Laurik-Teder**, Tartu Ülikooli Muuseumi kuraator **Terje Lõbu** ja SA Eesti Kunstimuuseumi kuraator-koguhoidja **Kerttu Männiste**. Juhatus valis esimeheks Inge Laurik-Tederi.

Revisjonikomisjoni liikmed on **Eve Kasearu** Eesti Rahva Muuseumist, **Tõnu Pani** Tartu Ülikooli loodusmuuseumist ja **Eve Otsstavel** SA Haapsalu ja Läänemaa muuseumidest.

Lootsime 2019. aastal võtta tööle tegevjuhi, kuid seoses planeeritust väiksema eelarvega otsustasime tegevuste elluviimise hüvanguks tegevjuhi palkamisest loobuda. Ei olnud selge, kas oleksime suutnud tagada töötasu kogu aastaks. Arvestades ühingu uues arengukavas seatud eesmärkidele tuleb juhatusel järjest enam panustada sisulisse töösse sh projektkirjutusse ja erinevate ürituste läbiviimisse, mis on aga põhitöö kõrvalt väga keeruline. Sestap loodame lähiaastatel siiski tegevjuhi palgata.

3. Koostöö teiste organisatsioonidega

EMÜ on **Kultuuriministeeriumi partnerorganisatsioon** muuseumivaldkonnas. Seetõttu saame taotleda tegevustoetust muinsuskaitse, muuseumide ja raamatukogunduse valdkonnaüleste partnerorganisatsioonide tegevustoetuse voorust. 2019. aastal saime toetust 23 950 eurot, mis on vähem kui aastal 2018.

EMÜ juhatuse esindajad on kaasatud mitmetesse **töögruppidesse ja komisjonidesse**. 2018. aastast alates on Muuseuminõukogu liige EMÜ juhatuse esimees Inge Laurik-Teder.

Muuseumide tegevustoetuse komisjonis osaleb juhatuse liige Kaarel Antons, Kultuurkapitali rahvakultuuri sihtkapitalis Inge Laurik-Teder, alates novembrist 2019 Dagmar Ingi.

Haridusstrateegia 2021–2035 tööühma: „Ühtne individuaalseid valikuid toetav haridussüsteem“ kuulub EMÜ esindajana Kristi Paatsi. Muis 2.0 juhtrühma kuulub Inge Laurik-Teder, Kultuur 2030 seminaridel aastal 2019 osalesid Tartus Kaie Jeaser, Tallinnas Inge Laurik-Teder ja Maarja Kõuts. Strateegia 2035 seminaridel aastal 2019 osalesid Tartus Terje Lõbu, Tallinnas Kerttu Männiste

EMÜ oli kaasatud **OSKA kutsekoja töösse**, mille tulemusena valmis **ülevaade sellest, milliseid ameteid ja oskusi on lähitulevikus enim vaja kultuuripärandi, etenduskunstide, muusika, religiooni ja spordi valdkonnas**. [Uuring on kättesaadav SIIT!](#) Uuringu fookuses on kokku ligikaudu 12 500 hõivatut sh muuseumitöötajad. Analüüs põhineb hinnangutel valdkonda mõjutavate trendide ja majandusliku seisundi kohta ning tööjõunõudluse ja koolituspakkumise võrdlusel. Juhtgrupi ekspertide hulgas olid Inge Laurik-Teder ja Kaie Jeaser. Muuseumide töögruppi kaasati ka Maarja Vaino, Agnes Aljas, Tiina Vint, Sireli Uusmaa, Pille Runnel jt.

Aasta jooksul on toimunud kohtumised **ICOM Eesti juhatusega** ja juhatuse esimeeste omavahelised nõupidamised. Põhilised teemad on seotud koostööga NEMO aastakonverentsi korraldamisega jt ühiste tegevustega. Ajakirja Muuseum toimetuskolleegiumisse on kaasatud ICOM Eesti juhatuse esindajana Kai Lobjakas.

4. Rahvusvaheliste suhete arendamine - NEMO

Eesti Muuseumiühing on Euroopa muuseume ühendava organisatsiooni NEMO (*Network of European Museum Organisations*) liige. Oluline on, et suhted NEMOga on muutunud 2018. aastal tihedamaks ja oleme rohkem sisuliselt ka informeeritud võimalustest osaleda organisatsiooni pakutavatel koolitustel ja töögruppides, kuna asjaajamise NEMOga on üle võtnud juhatuse liige Dagmar Ingi. Eesti muuseumimaastikku puudutavad uudised ilmuvad regulaarselt ka NEMO uudiskirjas. NEMO usaldusest EMÜ vastu kõneleb ka see, et esmakordselt toimus 2019. aastal Eestis rahvusvahelise organisatsiooni aastakonverents.

- **NEMO aastakonverents “Museums 2030 – Sharing recipes for a better future” toimus 7.-9. novembrini 2019 Eesti Rahva Muuseumis.** 10. novembril toimus konverentsi väljasõidupäev Tallinna muuseumidesse (Kunstimuuseum, Meremuuseum, Ajaloomuuseum) ja Tartu muuseumidesse (Tartu Linnamuuseum, Mänguasjamuuseum ja TÜ Loodusmuuseum). Korraldajad on Dagmar Ingi (EMÜ juhatuse liige) ja Agnes Aljas (ERM ja ICOM Eesti). **Osales üle 200 muuseumitöötaja ja loomevaldkonna esindaja 27 riigist.** Rahastajad: Kultuuriministeerium, Kultuurkapital, Tartu konverentsid ja loodetavasti ka EAS. Konverentsi toetas ka NEMO juhatas.

- **NEMO stipendiumid pälvisid 2019. aastal 3 EMÜ liiget:**

Annika Aus (Tallinna Kirjanduskeskuse Tammsaare maja kuraator-pedagoog) sai stipendiumi NEMO õpivahetusele Sloveenias, mis toimus 28.02.-1.03. 2019 Ljubljanas ja Mariboris. Õppevahetuse teemaks on muuseumide ja koolide koostöö.

Triin Aadli (Eesti Vabaõhumuuseumi teadur) sai stipendiumi NEMO õpivahetusele Ungarisse, kus saab õppida tundma parimaid näiteid erivajadustega inimeste kaasamisest Ungari muuseumimaastikult. Koolitus toimus 26.06.-29.06. 2019 Budapestis ja Szentendres.

Agnes Aljas (Eesti Rahva Muuseumi teadussekretär) sai stipendiumi Berliinis 4.-6. aprillini 2019 toimunud konverentsi “Connected Audience Conference 2019. The Role of Emotions in Museum and Cultural Experiences” osavõtumaksu, konverentsile sõidu ja majutuskulude katteks.

5. Olulisemad tegevused 2019. Aastateema „Haridus ja muuseum“

EMÜ aastateema oli 2019. aastal lähtuvalt arengukavast *Haridus ja muuseum*. Sellest lähtuvalt keskendus Narva festivali konverents muuseumitöötaja hariduse küsimustele nagu ka veebiajakirja Muuseum teine number. **Uutest tegevustest** olid kõige olulisemad **rahvusvaheliste suhete arendamine ja konverentsi korraldamine seoses NEMO liikmelisusega, veebiajakirja Muuseum ilmuine, Muuseum 3.0 koolitusega alustamine ja OSKA uuringus osalemine ning muidugi Muuseumiöö 2019 läbiviimine.**

5.1 Üldkoosolek ehk EMÜ täiskogu 3. mail 2019 Kumu Kunstimuuseumis Tallinnas

Täiskogu käib koos lähtuvalt EMÜ põhikirjast kord aastas. Teist korda järjest toimus täiskogu koos ICOM Eesti üldkoosolekuga. See aitas mõlemal organisatsioonil kulusid kokku hoida ning oli mugavam liikmetele, sest paljud meist kuuluvad mõlemasse ühingusse.

Koosolekul osales 145 EMÜ liiget (86 liiget kohal, lisaks 59 volitust).

Päevakord:

- 1) [Tegevus- ja majandusaruanne 2018](#). Kinnitati
- 2) Revisjonikomisjoni aruanne. Kinnitati
- 3) 2019. aasta peamiste tegevuste ülevaade
- 4) EMÜ liikmelisus. Auliikmed.
- 5) Muuseumisõbra kandidaat. Kinnitati
- 6) Jooksvad küsimused
- 7) Ajakirja MUUSEUM numbri 1/2019 esitlus

Koosolekule järgnes: välkloeng Muuseum +KEEL ja seltskondlik koosviibimine ICOM Eesti ja EMÜ rahvaga

5.2 MUUSEUMIÖÖ 2019. Öös on mustreid! 18. mai 2019

Kord aastas, laupäeval maiõhtul avavad muuseumid ja teised mäluasutused oma ukсед tavapärasest hilisemal ajal ja tasuta, et tähistada üle-euroopalist muuseumiööd.

Muuseumiööd korraldavad Eesti muuseumid EMÜ eestvedamisel. Kogu ressurs on seni läinud suurürituse organiseerimisele, mistõttu on tahaplaanile jäänud Muuseumiöö mõtestamine, mida aitaks teha ka külastajauuring. Püüame selleks siiski lähiaastatel raha taotleda, et anda üritusele uut hingamist ja muuseumidele rohkem tagasisidet.

Muuseumiöö kohta rohkem infot siin [MUUSEUMIÖÖ „ÖÖS ON MUSTREID“](#)

Muuseumiöö 2019 korraldusmeeskond: Vivian Siirman, Jelena Tšekulajeva, Jaanika Jaanits, Kata Maria Metsar. Kommunikatsioon: Triin Männik ja Margus Palu

Muuseumiööl osales 215 muuseumi ja mäluasutust. Muuseumiöö külastatavus oli sel aastal mõnevõrra väiksem. Kokku tehti öhtu jooksul 102 000 külastust.

Mitmed muuseumid tõstsid esile, et külastajate arv oli just paras, ei olnud liigset trügimist, oli mõnusalt aega ja ruumi suhelda ja süveneda.

5.3 Muuseumisõber 2019

Muuseumide sõbra aunimetusega on EMÜ tunnustanud armsaid inimesi, kes oma tööalase või ühiskondliku tegevusega on silma paistnud Eesti muuseumide toetamisel. Head sõbrad on osalenud muuseumide arendamisel, muuseumides tehtava töö kajastamisel või aidanud muul moel kaasa siinsete muuseumide maine tõstmisele. Aunimetusega Muuseumide Sõber ei kaasne rahalist preemiat, vaid originaalne meene. Esimene tiitel anti välja 2007. aastal ja selle pälvis Pertti Pyhtila. **Muuseumisõber 2019 on kunstiteadlane ja ajakirjanik Karin Paulus.** Tunnustame Karinit, kuna ta on üks väheseid, kes järjepidevalt kirjutab meedias muuseumide näitustest, uutest muuseumikeskkondadest, valutab südant museaalide avalikkusele kättesaadavaks tegemise osas. Karin pälvis Muuseumisõbra tiitli ka seetõttu, et ta populariseerib oma Facebooki lehel andmebaasi MuiS jagades digiteeritud museaalide infot. Tiitel anti üle EMÜ aastalõpu üritusel, mille raames toimus ka ajakirja Muuseum esitlus.

5.4 Kevadretk. 27.-28. mai 2019 Hiiumaal

Alates 2018. aastast on EMÜ kevadpäevad aastakoosolekust eraldiseisev üritus, et võimaldada kolleegidel tutvuda üksteisega ja üksteise tegemistega.

Hiiumaale viinud kevadretkel osales 72 muuseumitöötajat. Kevadretke raames toimus välkloeng Muuseum+Toit. Teisel päeval väljasõidud valikuliselt ka s Põhja Hiiumaa: Kärkla – Militaarmuuseum – Tahkuna Tuletorn – Mihkli Talumuuseum (kohvipaus) – Reigi – Suuremõisa või Lõuna Hiiumaa: Kärkla – Kassari muuseum – Orjaku küla (kohvipaus) – Tobiase muuseum – Aino Kalda suvemaja – Suuremõisa.

5.5 XXII Eesti muuseumide festival Narvas 23.-24. september 2019

Teema: **Haridus ja muuseum**

Osalejate arv: 123 muuseumitöötajat

Narva festivali teemal ilmus veebiajakiri [Muuseum nr 2/2019.](#)

Peaesinejad: **Suzie Thomas** (Helsingi Ülikooli professor) ja **Maiju Tuisku** (Turu muuseumikeskuse hariduskuraator, Soome muuseumihariduse ühingu "Pedaali" juhatuse esinaine)

Konverentsi [kava ja esinejad](#)

Eesti Muuseumiühing korraldab alates 1997. aastast septembris Eesti muuseumide Narva festivali, mis on aasta suurimaid muuseumialaseid konverentse Eestis. Festival on muuseumitöötajate seas hinnatud. Viimastel aastatel on järjest suurenenud konverentsist

osavõtjate arv, mis on kasvanud alates sellest, kui oleme kutsunud konverentsile välismaalt kolleege esinema.

Aastakonverentsid toimivad, neid kantakse üle ERRi kultuuriportaali vahendusel reaajas, TÜ Narva Kolledž pakub head tugiteenust. Menukad on ka Narvat või selle ümbrust tutvustavad ekskursioonid. Murekoht on Narva Muuseumi osalus festivali korraldamisel, kuna muuseumi panus on järjest vähenenud.

Festivali raames toimub ka Narva Muuseumi korraldatud **näituste konkurss**. Kuid sellest on vähe osavõtjaid, kuna ajutisi näitusi tehakse enamasti konkreetsest ruumist lähtudes ja nende transport on kulukas, kasutegur muuseumide jaoks liiga väike. Siiski on aastatel 2018 ja 2019 näituste konkurss olnud veidi sisukam, kuid kandideerijaid siiski vähe. 2019. aastal osales kolm näitust. Esimest ja teist kohta jäid jagama kaks võrdset näitust: Eesti Arhitektuurimuuseumi näitus „Kes aias, kes aias? Moodsad lasteaiad“ ja Narva Muuseumi „Mustrid: Kreenholmi tekstiilidisain 1963–2005“.

2020. aastal on eesmärgiks ka koostöölepingu uuendamine Narva Muuseumiga.

5.6 Ajakiri MUUSEUM

Ajakirja Muuseum esimene number ilmus aastal 1995. Numbrid on arhiveeritud ja pdf-idena kättesaadavad veebilehel www.muuseum.ee. 2018. aasta oli ajakirja elus pöördeline, sest ilmus viimane vanas formaadis väljaanne nr 1, (40) 2018 teemal „Muuseum vabas õhus“, mis on samuti pdf-formaadis. Alates 2018. aastast ilmub Muuseum veebiajakirjana. Peatoimetaja konkursi võitis Kerttu Männiste. Kokku kutsuti uus toimetuskolleegium.

- 3. mai 2019 esitleti veebiajakirja Muuseum numbrit **1/2019** teemal [„Muuseumigeograafia“](#)
- 25. novembril 2019 esitleti ajakirja nr **2/2019** teemal [„Muuseumid ja haridus“](#)

5.7 Koolitused

Uueks suuremamahuliseks koolituseks on 2019. aastal läbi viidud koolitusprogramm „MUUSEUM 3.0“. Selle kutsus ellu meie ühingu liige Ragnar Siil kultuuripoliitika ja loomemajanduse mõttekojast Creativity Lab koostöös EMÜ ja Avaliku Esinemise Akadeemiaga. Programmi eesmärk on toetada muuseumide juhtimisalast strateegilist võimekust ning arendada spetsialistide teadmisi ja oskusi muuseumide töö tõhusamaks korraldamiseks. Programmi edukal lõpetamisel väljastati osalejatele koolitustõend (majandustegevuseteatis nr 190757 Eesti Hariduse Infosüsteemis). Toimus neli moodulit ja osales 19 muuseumitöötajat üle Eesti. Lisaks veel jätkukohtumine turundusteamadel Meremuuseumis. 2020. aastal alustava uue mooduli puhul arvestame, et osade sündmuste ja töötubade puhul kaasame ka esimese grupi osalejaid, samuti mentoritena.

EMÜ ühepäevased koolitused 2019

- **Eha Paas ja Anu Viltrop** (Liikumine Kodukant vabatahtliku tegevuse valdkond) koolitused teemal „Vabatahtlike kaasamine muuseumide tegevusse”. Üks koolituspäev Tallinnas ja teine Tartus. (2019)
- **Nikky Smedley töötoas “Kuidas rääkida laste keeles? Lugude jutustamine muuseumides ja raamatukogudes”**. Koolituse korraldas Creativity Lab koostöös Briti Nõukogu, EMÜ ja Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu. Muuseumide haridusspetsialistidele suunatud koolituspäev toimus suure huvi tõttu kahes grupis 25. novembril Eesti Lastekirjanduse Keskuses.

Lisaks on EMP ka **Balti Museoloogiakooli** korraldamisel Kultuuriministeeriumi partnerid.

Loodame selles osas ka edaspidi kaasa aidata. **Balti Museoloogiakooli teemaks oli**

„Museums, Visitors and Society“ ja see toimus 17.–21. juunil 2019 Lätis Jūrmalas.

Koolitusel osales 35 muuseumivaldkonna töötajat Eestist, Lätist ja Leedust, kes said teoreetilisi ja praktilisi teadmisi külastuskogemuse uurimise ja muuseumide ühiskondliku rolli kohta. Õppejõud: Diana Walters, Daniel Schmitt ja Muriel Meyer Chemenska.

5.8 Välkloengud MUUSEUM +

2018. aastal alustas EMÜ uue sarjaga, mis avab päevakajalisi või laiemalt huvipakkuvaid teemasid nii EMÜ liikmetele kui teistele muuseumitöötajatele.

2019. aastal toimus 4 välkloengut:

- **Muuseum+ÜHISTURUNDUS**. 27.03.2019 Tallinnas, Eesti Ajaloomuuseumis. Soome muuseumiühingu peasekretär Kimmo Levä tutvustas *Museokortti* rakendamise kogemust Soomes. Modereeris ajaloomuuseumi turundusjuht Ruth Laidvee.
- **Muuseum+ KEEL**. 3.05.2019 aastakoosolekul Kumus. Tiit Hennoste ja Maarja Vaino.
- **Muuseum + TOIT**. 27.05.2019 kevadretkel Hiiumaal. Reet Kokovkin (MTÜ Hiidlaste Koostöökoda).
- **Muuseum + NEUTRAALSUS**. 24.09.2019 Narva festivalil. Andrei Hvostov, modereeris Kaarel Antons.

5.9 Eesti muuseumide aastaauhinnad

Eesti muuseumide aastaauhindade konkursi eesmärk on tunnustada parimaid muuseumispetsialiste ning tuua avalikkuse jaoks rohkem esile muuseumitöö erinevaid tahke. Auhindu annab välja Kultuuriministeeriumi muuseuminõukogu koostöös EMÜga. Iga auhinna juurde kuulub stipendium, mida on rahastanud Kultuurkapital. Stipendiumid taotleb EMÜ, kogusumma on 13 000 eurot.

2018. aasta Eesti muuseumide konverents ja aastaauhinnagala toimusid **25. jaanuaril 2019 Eesti Ajaloomuuseumis Maarjamäel**. Muuseumide aastaauhindade konkursile esitati 113 ettepanekut, mille seast muuseuminõukogu teemakomisjonid valisid välja 27 nominenti 14

muuseumist. Seekord olid mõned varasemad kategooriad asendatud uutega, milleks olid Aasta Kogukonna Sõber ja Aasta Eriauhind.

6. Arendus- ja turundustegevused

- EMÜ on juba aastaid tundnud puudust oma meenete järele, mida kinkida koostööpartneritele, konverentsidel esinejatele, välispartneritele jt. **2019. aastal valmisid viimaks EMÜ meened** (kott, märkmik ja pliiats), mille autoriks on disainibüroo PUTKA. Tootmist ootavad veel T-särk ja helkur.
- **Arengukava uuendamine. 2017. aastal detsembris valmis uus arengukava perioodiks 2018-2022.** Koostööpartner Ragnar Siil (Creativity Lab). 2019. aasta augustis toimunud seminaril vaatasime arengukava juhatuses üle ja panime kokku esmased ettepanekud. Tutvustame uuenenud arengukava liikmetele nii teabelisti kui ka veebi vahendusel ja 2020. aasta täiskogul.
- EMÜ haldab **veebilehte** www.muuseum.ee. Ees ootab veebilehel oleva muuseumide kaardi kasutajasõbralikumaks muutmine ja tõlge inglise keelde.
- EMÜ haldab **muuseumilisti** ja annab välja **uudiskirja**. Seejuures on abiks nii koordinaator kui ka meie IT tugi Herki Helves.
- 2018. aastast **tõstisime EMÜ liikmemaksu seniselt 5 eurolt 10-le eurole**. Oleme korrastanud liikmete nimekirja, millega on koordinaator Jelena Tšekulajeva teinud ära suure töö. Omajagu tegemist nõuab ka liikmemaksude kogumine ja liikmetele jooksva info edastamine.
- Ära jäi muuseumitöötajate reis Soome, mille lükkasime edasi 2020. aastasse, et ühendada see Museokortti temaatika uurimisele ja kohtumisele Soome muuseumiühinguga.

Kokkuvõttes hindame aastat tulemuslikuks: traditsioonilised tegevused said edukalt läbi viidud ning ette võetud uusi algatusi. Õnnestusid nii koolitused kui ka muuseumikogukonna ühistegevused. Tagasiside muuseumitöötajate poolt on olnud positiivne. Head meelt tegi, et välkloengute sarjas toimunud loengud leidsid sooja vastuvõtu, oodatakse jätku Muuseum 3.0 koolitusele. Väga tähtsaks peame tugevaid sidemeid ICOM Eesti juhatusega ja paranenud kontakte NEMOga. Viimasele aitas jõudsalt kaasa Eestis toimunud NEMO konverents. Tööpõld on ees lai – eriti koolituste valdkonnas, ajakirja Muuseum arendamisel ning erialaste (veebi)trükiste väljaandmisel.

Inge Laurik-Teder

MTÜ Eesti Muuseumiühing juhatuse esimees

27.01.2020

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2019	31.12.2018
Varad		
Käibevarad		
Raha	13 314	11 675
Nõuded ja ettemaksed	331	549
Kokku käibevarad	13 645	12 224
Kokku varad	13 645	12 224
Kohustised ja netovara		
Kohustised		
Lühiajalised kohustised		
Võlad ja ettemaksed	446	3 212
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	14 949	2 780
Kokku lühiajalised kohustised	15 395	5 992
Kokku kohustised	15 395	5 992
Netovara		
Eelmiste perioodide akumulieeritud tulem	6 232	5 397
Aruandeaasta tulem	-7 982	835
Kokku netovara	-1 750	6 232
Kokku kohustised ja netovara	13 645	12 224

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2019	2018
Tulud		
Liikmetelt saadud tasud	1 980	1 575
Annetused ja toetused	97 318	65 416
Tulu ettevõtlusest	3 011	2 642
Muud tulud	250	0
Kokku tulud	102 559	69 633
Kulud		
Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-110 195	-68 012
Mitmesugused tegevuskulud	-351	-789
Kokku kulud	-110 546	-68 801
Põhitegevuse tulem	-7 987	832
Intressitulud	5	3
Aruandeaasta tulem	-7 982	835

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2019	2018
Rahavood põhitegevusest		
Liikmetelt laekunud tasud	1 980	1 092
Laekunud annetused ja toetused	481	0
Laekumised kaupade müügist ja teenuste osutamisest	3 011	3 277
Muud põhitegevuse tulude laekumised	250	0
Väljamaksed annetusteks ja toetusteks	-3 007	-423
Väljamaksed tarnijatele kaupade ja teenuste eest	-100 403	-62 244
Väljamaksed töötajatele	-10 041	-3 772
Laekunud intressid	5	3
Laekumised sihtotstarbelistest tasudest, annetustest, toetustest	109 006	62 656
Muud rahavood põhitegevusest	357	-7
Kokku rahavood põhitegevusest	1 639	582
Kokku rahavood	1 639	582
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	11 675	11 093
Raha ja raha ekvivalentide muutus	1 639	582
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	13 314	11 675

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

	Kokku netovara	
	Akumuleeritud tulem	
31.12.2017	5 397	5 397
Korrigeeritud saldo 31.12.2017	5 397	5 397
Aruandeaasta tulem	835	835
31.12.2018	6 232	6 232
Korrigeeritud saldo 31.12.2018	6 232	6 232
Aruandeaasta tulem	-7 982	-7 982
31.12.2019	-1 750	-1 750

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

MTÜ Eesti Muuseumiühing 2019. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti Vabariigi finantsaruandluse standardiga. Eesti finantsaruandluse standard, põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses, mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt välja antud juhendid.

MTÜ Eesti Muuseumiühing on kasutanud tulude ja kulude aruande koostamisel Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduse lisas 2 toodud kasumiaruande skeemi nr.1, mida on kohandatud mittetulundusühingu majandustulemuste kajastamiseks.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist, välja arvatud juhtudel, mida on kirjeldatud alljärgnevates arvestuspõhimõtetes.

MTÜ Eesti Muuseumiühing kasutab tulude ja kulude kajastamiseks tulude – kulude aruannet, mille tulemuseks on majandusaasta tulem.

Raamatupidamise aruanne on koostatud eurodes.

Finantsvarad

Finantsvaraks loetakse raha, lühiajalisi finantsinvesteeringuid, nõudeid ostjate vastu ja muid lühi- ja pikaajalisi nõudeid. Finantsvara ja –kohustused võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantsvara või –kohustuse eest makstud või saadud tasu õiglane väärtus. Algne soetusmaksumus sisaldab kõiki finantsvara või –kohustusega otseselt seotud tehingukulutusi. Finantsvara eemaldatakse bilansist siis, kui ettevõtte kaotab õiguse finantsvarast tulenevatele rahavoogudele või ta annab kolmandale osapoolale üle varast tulenevad rahavood ning enamiku finantsvaraga seotud riskidest ja hüvedest. Finantsvara oste ja müüke kajastatakse järjepidevalt väärtuspäeval st päeval, mil ettevõtte saab ostetud finantsvara omanikuks või kaotab omandiõiguse müüdüd finantsvara üle.

Raha

Raha kajastatakse õiglases väärtuses. Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse kassas olev sularaha, panga arvelduskontodel ja tähtajalistel hoiustel olevat raha.

Põhitegevuse rahavoogusid kajastatakse rahavooguse aruandes otsemeetodil.

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustised

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel võetakse aluseks tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursid. Välisvaluutatehingutest saadud kasumid ja kahjumid kajastatakse tulemiaruanDES perioodi tulu ja kuluna.

Nõuded ja ettemaksud

Nõuded ostjate vastu

Nõuetena ostjate vastu kajastatakse ühingu tavapärase tegevuse käigus tekkinud lühiajalisi nõudeid liikmete ja muude ostjate vastu. Nõudeid ostjate vastu kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses (s.o nominaalväärtus miinus vajadusel tehtavad allahindlused). Individuaalselt oluliste nõuete väärtuse langust (st. vajadust allahindluseks) hinnatakse iga ostja kohta eraldi, lähtudes eeldatavasti tulevikus laekuvate summade nüüdsväärtusest. Selliste nõuete puhul, mis ei ole individuaalselt olulised ja mille suhtes ei ole otseselt teada, et nende väärtus oleks langenud, hinnatakse väärtuse langust kogumina, arvestades eelmiste aastate kogemust laekumata jäänud nõuete osas. Varem alla hinnatud ebatõenäoliste nõuete laekumist kajastatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu vähendamisena.

Finantskohustised

Kõik finantskohustused (võlad hankijatele, võetud laenud, viitvõlad, väljastatud võlakirjad ning muud lühi- ja pikaajalised võlakohustused) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil.

Lühiajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustusi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas. Pikaajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestus toimub kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Finantskohustus liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on kaheteist kuu jooksul alates bilansikuupäevast; või ettevõttel pole tingimusteta õigust kohustise tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast bilansikuupäeva.

Laenukohustusi, mille tagasimakse tähtaeg on 12 kuu jooksul bilansipäevast, kuid mis refinantseeritakse pikaajaliseks pärast bilansipäeva, kuid

enne aastaaruande kinnitamist, kajastatakse lühiajalistena. Samuti kajastatakse lühiajalistena laenukohustusi, mida laenuandjal oli õigus bilansipäeval tagasi kutsuda laenulepingus sätestatud tingimuste rikkumise tõttu.

Annetused ja toetused

Saadud mitte-sihtotstarbelised annetused ja toetused kajastatakse tuluna hetkel, mil annetus/toetus muutub sissenõutavaks (võttes vajadusel arvesse perioodi, mille eest need on tasutud).

Saadud tegevuse sihtotstarbelised annetused ja toetused (sh mitterahalised annetused ja toetused) kajastatakse lähtudes juhendis RTJ 12 kirjeldatud sihtfinantseerimise arvestuse põhimõtetest: kajastatakse tuluna siis kui annetuse/toetuse laekumine on praktiliselt kindel ja annetuse/toetusega kaasnevad sisulised tingimused on täidetud.

Sihtfinantseerimine, mida saadakse eelmistel perioodidel tekkinud kulude eest või millega ei kaasne täiendavaid tulevikku suunatud tingimusi, kajastatakse tuluna perioodis, millal sihtfinantseerimine aset leidis. Saadud sihtfinantseerimine, mille puhul tuluna kajastamise tingimused ei ole täidetud, kajastatakse bilansis kohustustena.

Juhul kui ühing on mingil perioodil sihtfinantseerimise juba tuluna kajastanud (kuna juhtkonna hinnangul oli ettevõtte täitnud sellega seotud tingimused), kuid järgnevatel perioodidel ilmneb, et sihtfinantseerimise teel saadud vahendid tuleb siiski tagastada, kajastatakse tagastamise mõju kuluna perioodis, mil tagastamise vajadus ilmnes (st eelmiste perioodide võrdlusandmeid ei korrigeerita).

Annetust või toetust, mis on küll mõeldud kasutamiseks teatud kindlas valdkonnas, kuid ei ole otseselt seotud ühegi konkreetse projekti finantseerimisega (näiteks riigieelarvest saadavad mitte-sihtotstarbelised vahendid), ei loeta sihtotstarbeliseks annetuseks. Selliseid annetusi ja toetusi kajastatakse tuluna hetkel, mil annetus/toetus muutub sissenõutavaks.

Tulude ja kulude aruandes kajastatakse kompenseeritavat kulu ja saadud toetust mõlemaid eraldi.

Jagatavad toetused ja annetused (sh jagatavad stipendiumid) kajastatakse tekkepõhiselt kohustuse ja kuluna hetkel, kui on tehtud otsus nende väljamaksmise kohta. Väljamaksmisel vastav kohustus kustutatakse.

Tulud

Tulude ja kulude aruande koostamisel on lähtutud RTJ 14 lisas toodud skeemist. Tulud ja kulud on kirjeldatud tekkepõhiselt, lähtudes tulude ja kulude vastavuse printsiibist. Liikmemaksude kajastamisel tuluna on võetud arvesse ka seda, kas laekumine selles perioodis on tegelikult kindel. Nõudena üles võetud liikmemaksud on aruandeperioodi tuluks ja nende laekumine on kindel.

Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle müüjalt ostjale, müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline.

Tulu komisjonimüügist kajastatakse pärast kaupade müümist vahendajalt kolmandatele osapooltele.

Tulu teenuse müügist kajastatakse teenuse osutamise järel, või juhul kui teenus osutatakse pikema ajaperioodi jooksul, siis lähtudes valmidusastme meetodist.

Ühingu liikmetelt saadud liikme- ja sisseastumismaksud ning muud mitte-sihtotstarbelised tasud ühingu liikmetelt, kajastatakse tuluna perioodis, mille eest need on tasutud. Sihtotstarbelised tasud ühingu liikmetelt kajastatakse tuluna siis kui tasu muutub sissenõutavaks ja tasuga kaasnevad tingimused on täidetud.

Juhul kui tasu laekumine on ebakindel kuni laekumise hetkeni, kajastatakse tasu tuluna laekumise hetkel või hiljem (juhul kui tegemist on ettemaksega järgmiste perioodide eest).

Kulud

Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otseste kulude hulka kuuluvad riigieelarvest finantseeritud tegevuste kulud ning liikmete ja mitteliikmete osalustasudest finantseeritud tegevuste, projektide otsesed kulud. Mitmesuguste tegevuskulude hulka kuuluvad sihtotstarbeliselt mittefinantseeritud tegevuste kulud, mis on seotud ühingu kõikide tegevuste korraldamisega.

Seotud osapooled

MTÜ loeb osapooli seotuks juhul, kui üks osapool omab kas kontrolli teise osapool üle või olulist mõju teise osapoolle äriolulistele otsustele.

Seotud osapooled on:

- a) MTÜ juhatus, välja arvatud juhul, kui antud isikul puudub võimalus avaldada olulist mõju MTÜ põhitegevusega seotud otsustele;
- b) eelpool nimetatud isikute lähisugulased ja nendega seotud ettevõtted.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2019	31.12.2018
Arvelduskontod	13 314	11 675
Kokku raha	13 314	11 675

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2019	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	331	331
Ostjatelt laekumata arved	331	331
Kokku nõuded ja ettemaksed	331	331
	31.12.2018	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	398	398
Ostjatelt laekumata arved	398	398
Muud nõuded	151	151
Viitlaekumised	151	151
Kokku nõuded ja ettemaksed	549	549

Lisa 4 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2019	12 kuu jooksul
Võlad tarnijatele	376	376
Saadud ettemaksed	70	70
Kokku võlad ja ettemaksed	446	446
	31.12.2018	12 kuu jooksul
Võlad tarnijatele	1 320	1 320
Maksuvõlad	1 837	1 837
Saadud ettemaksed	55	55
Kokku võlad ja ettemaksed	3 212	3 212

Lisa 5 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused (eurodes)

Varad soetusmaksumuses

	31.12.2017	Laekunud	Tagasi makstud	Kajastatud tulemiaruan­des	31.12.2018
	Kohustised				Kohustised
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks					
Muuseumiöö korralduskulud		28 000		-28 000	
Kultuuriministeerium: Muuseumiöö korralduskulud		13 000		-13 000	
Kultuuriministeerium: koolitus		1 480		-1 480	
Kultuuriministeerium: museoloogiakool		5 720	-303	-5 417	
Eesti Kutuurkapital:Muuseumiöö	2 000	1 900		-3 900	
Eesti Kutuurkapital:Muuseumiöö visuaal	3 000		-320	-2 680	
Eesti Kutuurkapital:Muuseumiöö trükised		2 500		-2 500	
Eesti Kutuurkapital:kevadretk		1 000	-310	-690	
Eesti Kutuurkapital: Muuseumiöö		2 000		-2 000	
Eesti Kutuurkapital:Muuseumiöö		4 000		-2 320	1 680
Eesti Kutuurkapital: Narva Festivali korraldamin		1 900		-1 900	
Eesti Kutuurkapital: seminar		640		-640	
Eesti kutuurkapital		1 450		-350	1 100
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	5 000	63 590	-933	-64 877	2 780
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	5 000	63 590	-933	-64 877	2 780

	31.12.2018	Laekunud	Tagasi makstud	Kajastatud tulemiaruanandes	31.12.2019
	Kohustised				Kohustised
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks					
Muuseumiöö korralduskulud		1 600		-1 600	
Kultuuriministeerium: tegevustoetus		23 950		-23 950	
NEMO korralduskulud		8 000		-8 000	
Kultuuriministeerium: museoloogiakool		5 220		-5 220	
Eesti Kutuurkapital:ajakiri Muuseum		2 000	-680	-1 320	
Eesti Kutuurkapital:Muuseumiöö		14 702		-14 702	
Tartu LV leping: NEMO korralduskulud		2 150		-2 150	
Eesti Kutuurkapital:kevadretk		1 000		-1 000	
Eesti Kutuurkapital: transport		1 016		-1 016	
Eesti Kutuurkapital:Muuseumiöö	1 680	5 000		-6 680	
Eesti Kutuurkapital: Narva Festivali korraldamine		2 000		-2 000	
Eesti Kutuurkapital: NEMO		30 000		-15 551	14 448
Eesti kutuurkapital: tegevuskulud	1 100	6 000		-7 100	
Eesti Kutuurkapital:ajakiri Muuseum		2 048		-1 548	500
NEMO		5 000		-5 000	
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	2 780	109 686	-680	-96 837	14 948
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	2 780	109 686	-680	-96 837	14 948

Lisa 6 Liikmetelt saadud tasud

(eurodes)

	2019	2018
Mittesihtotstarbelised tasud		
Liikmemaksud	1 980	1 107
Sihtotstarbelised tasud		
Osalustasud projektides	0	468
Kokku liikmetelt saadud tasud	1 980	1 575

Lisa 7 Annetused ja toetused

(eurodes)

	2019	2018
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	96 837	64 877
Sihtotstarbelised toetused	481	539
Kokku annetused ja toetused	97 318	65 416
sh eraldi riigieelarvest	91 837	64 877
Muud toetuse	5 481	539

Lisa 8 Tulu ettevõtlusest

(eurodes)

	2019	2018
Väljaannete, trükiste müük	0	22
Osalustasu	3 011	2 620
Kokku tulu ettevõtlusest	3 011	2 642

Lisa 9 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud

(eurodes)

	2019	2018
Transpordikulud	8 183	4 948
Üür ja rent	293	1 300
Mitmesugused bürookulud	49	43
Lähetuskulud	1 516	2 970
Tööjõukulud	8 019	4 841
Kasutatud teenused (sh tõlke-, kujundus-, küljendusteenused)	25 420	30 035
Reklaamikulud	11 362	3 043
Ürituste majutus, toitlustus	9 481	4 931
Jagatud toetused, auhinnad, kingitused, esinduskulud	3 007	923
Projektide koolituskulud, osalustasud	42 865	14 978
Kokku sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	110 195	68 012

Lisa 10 Mitmesugused tegevuskulud

(eurodes)

	2019	2018
Mitmesugused bürookulud	0	272
Kasutatud teenused	0	193
Transpordi-ja veoteenused, autokompensatsioon	55	74
Liikmemaksud, osalustasud	250	250
Kingitused, auhinnad, esinduskulud	0	0
Muud	46	0
Kokku mitmesugused tegevuskulud	351	789

Lisa 11 Tööjõukulud

(eurodes)

	2019	2018
Palgakulu	5 993	3 618
Sotsiaalmaksud	1 978	1 223
Töötuskindlustus	48	0
Kokku tööjõukulud	8 019	4 841

Lisa 12 Seotud osapooled

(eurodes)

Liikmete arv majandusaasta lõpu seisuga		
	31.12.2019	31.12.2018
Füüsilisest isikust liikmete arv	421	385

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

	31.12.2018
	Nõuded
Asutajad ja liikmed	17